

Пропозиції

Міністерства освіти і науки України

до проєкту Закону України

«Про внесення змін до Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» щодо врегулювання деяких питань здійснення державного забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування при закінченні навчальних закладів»

(реєстр. № 9100 від 13.03.2023,

н. д. Приходько Н., Швець С. та інші)

(перше читання)

Міністерство освіти і науки України в межах компетенції в цілому підтримує ініціативу, запропоновану законопроектом, та надає такі пропозиції та зауваження до його тексту.

1. Проєктом Закону передбачається внесення змін до частини сьомої статті 8 Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» (далі – Закон) щодо виплати одноразової грошової допомоги всім випускникам закладів освіти із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, без дотримання умов працевлаштування.

Звертаємо увагу, що статтею 25 Закону визначено, що порядок відшкодування витрат, пов'язаних з утриманням дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, у тому числі на харчування, одяг, взуття, м'який інвентар на одну фізичну особу, здійснення грошових виплат при працевлаштуванні та вступі до навчального закладу, а також інших виплат, передбачених цим Законом, встановлюється Кабінетом Міністрів України відповідно до державних соціальних стандартів.

Згідно зі статтею 39⁹ Закону порядок відшкодування витрат на виплату допомоги випускникам закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, повне державне забезпечення відповідно до статті 8 цього Закону при працевлаштуванні та вступі до навчального закладу відповідно до норм забезпечення випускників закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, затверджується Кабінетом Міністрів України.

З огляду на викладене, у разі внесення змін до частини сьомої статті 8 Закону, у законопроєкті необхідно передбачити внесення відповідних змін також і до статей 25 та 39⁹ Закону.

МОН № 1/54-П-23 від 23.03.2023

Підписав: Лісовий Оксен Васильович

Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000ED323600C71DB500

Дійсний: з 22.03.2023 0:00:00 по 21.03.2025 23:59:59

2. Частиною дев'ятою статті 8 Закону визначено, що державні соціальні стандарти, нормативи споживання, нормативи забезпечення є однаковими для всіх дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб із їх числа, незалежно від форми їх влаштування та утримання, і затверджуються відповідно до законодавства.

Тобто, виплата одноразової грошової допомоги випускникам закладів освіти має здійснюватися не тільки дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, а й особам з їх числа.

Крім того, така допомога має виплачуватись також учням (студентам, курсантам), які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків (батьки яких померли/оголошені померлими, загинули або пропали безвісти).

Зазначаємо, що норми щодо матеріального забезпечення учнів (студентів, курсантів), які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків (батьки яких померли/оголошені померлими, загинули або пропали безвісти), закріплені у статті 8 Закону, а також у пункті 13 постанови Кабінету Міністрів України від 05.04.1994 № 226 «Про поліпшення виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування».

3. Запропоновані проектом Закону зміни щодо виплати одноразової грошової допомоги стосуються всіх випускників закладів освіти із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Відповідно до частини третьої статті 3 Закону України «Про освіту» право особи на освіту може реалізовуватися шляхом її здобуття на різних рівнях освіти, у різних формах і різних видів, у тому числі шляхом здобуття дошкільної, повної загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти та освіти дорослих.

Враховуючи, що згідно із статтею 53 Конституції України обов'язковою є повна загальна середня освіта, пропонуємо пункт 1 розділу I законопроекту 8 викласти у такій редакції:

«1) частину сьому статті 8 викласти у такій редакції:

«Діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, особи з їх числа, а також учні (студенти, курсанти), які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків (батьки яких померли/оголошені померлими, загинули або пропали безвісти), які здобули повну загальну середню освіту, забезпечуються одягом і взуттям, а також одноразовою

грошовою допомогою в розмірі не менше шести прожиткових мінімумів для осіб відповідного віку.

Виплата зазначеної допомоги здійснюється протягом 30 днів після отримання свідоцтва про повну загальну середню освіту за рахунок коштів відповідних бюджетів, передбачених закладам освіти, прийомним сім'ям, дитячим будинкам сімейного типу, іншим установам та закладам для виплати отримувачам такої допомоги. За бажанням отримувачів їм може бути видана грошова компенсація в розмірі, необхідному для придбання одягу і взуття.».

Зазначена редакція дозволить уникнути колізії з виплати такої допомоги, здійснювати виплати зазначеним категоріям учнів (студентів, курсантів), які здобули повну загальну середню освіту в закладах загальної середньої освіти, а також в закладах професійної (професійно-технічної) чи фахової передвищої освіти, що провадять освітню діяльність на певному рівні (рівнях) повної загальної середньої освіти, та тим, які перебувають на повному державному утриманні в прийомних сім'ях, дитячих будинках сімейного типу, інших установах та закладах для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Також пропонуємо у назві проєкту Закону слова «навчальних закладів» замінити на слова «закладів освіти», що узгоджуватиметься з чинною термінологією у сфері освіти.

Крім викладеного вище, вважаємо за потрібне розглянути питання внесення таких змін до статті 8 Закону:

частину третю після слів «особи з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» доповнити словами та знаками «а також учні (студенти, курсанти), які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків (батьки яких померли/оголошені померлими, загинули або пропали безвісти)»;

частину шосту статті 8 Закону слова та знаки «особам із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» замінити словами та знаками «дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування, особам з їх числа, а також учням (студентам, курсантам), які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків (батьки яких померли/оголошені померлими, загинули або пропали безвісти)».

Зазначені зміни дозволять врегулювати питання щодо категорій учнів (студентів, курсантів), які мають правові підстави на повне державне утримання в закладах освіти.

Щодо виплати одноразової грошової допомоги випускникам закладів освіти за рахунок коштів державного бюджету, то така норма потребує

внесення змін до Бюджетного Кодексу України. Однак законопроектом внесення змін до Бюджетного Кодексу України не передбачено.

Міністр освіти і науки України

Оксен ЛІСОВИЙ